

बार्हस्पत्यो भरद्वाजः। पूषा। गायत्री।

सं पूषन्विदुषा नय यो अञ्जसानुशासति। य एवेदमिति ब्रवत्॥ ६.०५४.०१

यः। एवेदम्- इदमित्थम्। इति। ब्रवत्- वदति। तेन। विदुषा- ज्ञानिना। पूषन्- पोषक सूर्य।

सम्- सम्यक्। नय। यः। अञ्जसा- ऋजुमार्गेण। अनुशासति। तेनाचार्येण नय ॥१॥

समु पूषणा गमेमहि यो गृह्णँ अभिशासति। इम एवेति च ब्रवत्॥ ६.०५४.०२

यः। गृह्णन्- निवासान् प्रति। अभिशासति- अनुशासति। यः। इमे एवेति- इदमित्थमिति। ब्रवत्-

ब्रवीति। तेनाचार्येण। पूषणा- आत्मसूर्यदशितेन। सं गमेमहि- सङ्गच्छेमहि ॥२॥

पूषणश्चक्रं न रिष्यति न कोशोऽव पद्यते। नो अस्य व्यथते पविः॥ ६.०५४.०३

पूषणः- सूर्यस्य। चक्रम्। न। रिष्यति- विनश्यति। कोशः- चक्रकोशः। न। अव पद्यते- हीयते।

अस्य- एतस्य। पविः- धारा। न। व्यथते- कुण्ठीभवति ॥३॥

यो अस्मै हविषाविधन्न तं पूषापि मृष्यते। प्रथमो विन्दते वसु॥ ६.०५४.०४

यः। अस्मै- पूषणे। हविषा- चरुपुरोडाशध्यानभावनादिहव्येन। अविधत्- परिचरति। तम्। पूषा।

न। मृष्यते- हिनस्ति। प्रथमः- मुख्यः। वसुः- सम्पदम्। विन्दते- लभते ॥४॥

पूषा गा अन्वेतु नः पूषा रक्षत्वर्वतः। पूषा वाजं सनोतु नः॥ ६.०५४.०५

पूषा। गाः- धेनूश्चिद्रश्मीन्। अन्वेतु- अनुगच्छतु। नः- अस्माकम्। अर्वतः- अश्वान् प्राणान्।

पूषा। रक्षतु- पालयतु। पूषा। वाजम्- सम्पदम्। नः- अस्मभ्यम्। सनोतु- यच्छतु ॥५॥

पूषन्ननु प्र गा इहि यजमानस्य सुन्वतः। अस्माकं स्तुवतामुत॥ ६.०५४.०६

पूषन्। सुन्वतः- रसनिष्पादकस्य। यजमानस्य। गाः- धेनूश्चिद्रश्मीन्। प्र- प्रकर्षेण। अनु इहि-

अनुगच्छ। स्तुवताम्- स्तोतृणाम्। अस्माकम्- नः। गा अनुगच्छ ॥६॥

माकिर्नेशन्माकीं रिषन्माकीं सं शारि केवटे। अथारिष्टाभिरा गहि ॥ ६.०५४.०७

माकिः- मा । नेशत्- नश्यतु । माकीम्- मा । रिषत्- हिंस्यताम् । माकीम्- मा । केवटे- कूपे । सं
शारि- सम्यक् शीर्णा भवतु । अथ । अरिष्टाभिः- अहिंस्याभिर्गोभी रश्मिभिः । आ गहि-
आगच्छ ॥७॥

शृण्वन्तं पूषणं वयमिर्यमनष्टवेदसम्। ईशानं राय ईमहे ॥ ६.०५४.०८

शृण्वन्तम् । इर्य- प्रेरकम् । अनष्टवेदसम्- अविनष्टप्रज्ञम् । ईशानम्- ईश्वरम् । पूषणम्- पोषकं
सूर्यमात्मानं प्रति । रायः- सम्पदः । ईमहे- याचामहे ॥८॥

पूषन्तव व्रते वयं न रिष्येम कदा चन। स्तोतारस्त इह स्मसि ॥ ६.०५४.०९

पूषन्- पोषक सूर्य । तव- ते । व्रते- धर्मे । वयम् । कदा चन- कदापि । न । रिष्येम- हिंसिता
भवेम । ते- अमी वयम् । स्तोतारः । इह- अत्र । स्मसि- भवामः ॥९॥

परि पूषा परस्ताद्धस्तं दधातु दक्षिणम्। पुनर्नो नष्टमार्जतु ॥ ६.०५४.१०

परस्तात्- दूरदेशेऽपि । पूषा- पोषकः सूर्यः । दक्षिणं हस्तम् । परि दधातु- यच्छतु । पुनः । नः-
अस्मभ्यम् । नष्टम् । आजतु- आगच्छतु ॥१०॥